

**Белорусский Государственный университет
Юридический факультет
Кафедра уголовного процесса и прокурорского надзора**

Аннотация к дипломной работе

**Понятие и свойства доказательств в уголовном процессе
Республики Беларусь**

Яковин Николай Петрович

Научный руководитель:
кандидат юридических наук, доцент Долгоруков Сергей Валерьевич

Минск, 2014

Реферат

Актуальность темы исследования. Вопросы, проблемы сущности и понятия доказательств, всегда были и остаются предметом пристального внимания многих исследователей – процессуалистов и это обусловлено тем, что доказательства пронизывают всю сложную и многогранную уголовно-процессуальную деятельность, образуя стержень, ядро вокруг которого развивается все производство по уголовному делу. От его результатов зависит принятие важнейших процессуальных решений, обеспечивающих выполнение стоящих перед правосудием задач и достижению цели по защите нарушенных прав личности.

Разработанность темы исследования. Для написания данной работы был проанализирован широкий круг работ, посвященных проблемам определения понятия доказательств в уголовном процессе, а также труды таких ученых и авторов как: В.Д. Арсеньева, В. Балакшина, Н.А. Громова, Е.А. Доли, Н.П. Кузнецова, С.В. Некрасова, А.А. Отарова, Ю.К. Орлова, М.С. Строгович, А.И. Трусова, А.А. Хмырова, С.А. Шейфера, А.А. Эйсмана, А.Р. Белкин, Л.Е. Владимиров, Н.В. Жогин, Н.М. Кипnis, М.А. Сильнов, С.А. Шейфер и др.

Законодательной базой послужили нормативно-правовые акты Республики Беларусь, Российской Федерации и Украины, регулирующие вопросы определения понятия “доказательств”, обстоятельств, подлежащих доказыванию, а также моментов определения требований, которым должны соответствовать доказательства и т.д.

Цель работы: ознакомиться с понятием и подходами к определению “доказательств” в Республике Беларусь, Российской Федерации и Украине; выявить особенности и значение доказательств в уголовном процессе, показать их значимость и отличительные черты; а также отразить классификацию доказательств в уголовном судопроизводстве.

Объектом исследования являются: во-первых, общественные отношения в сфере уголовного судопроизводства, раскрывающие сущность, понятие “доказательств” и их свойства; во-вторых, их значение при расследовании уголовных дел и уголовном судопроизводстве в общем.

Предметом исследования являются: научно-философские и логические подходы к определению понятия “доказательств”; а также нормативные положения уголовно-процессуального закона о доказательствах, их свойствах и видах в рамках уголовного судопроизводства.

Методы исследования: исторический, сравнительно-правовой, статистический и логический методы.

Практическая значимость: определение понятия, свойств и места “доказательств” в уголовном судопроизводстве позволяет более глубоко проникнуть в его познавательную сущность, осуществить выбор надлежащего, оптимального в данных условиях, соответствующего особенностям познавательных задач, средства в процессе способа действия органов предварительного следствия и суда.

Структура и объем работы. Работа состоит из введения, 3 глав, заключения и списка использованных источников. В первой главе данной работы рассматривается понятие доказательств, их значение, сравнительный анализ с законодательством Российской Федерации и Украины, а также различные подходы классификации доказательств в уголовном процессе. Вторая глава посвящена изучению требований (свойств), которые предъявляются к доказательствам в уголовном процессе. Третья глава делает акцент на вопросы использования доказательств, при осуществлении правосудия.

В заключении работы обобщены и изложены наиболее значимые теоретические выводы, полученные путем анализа различных взглядов и концепций, существующих в науке уголовного процесса по вопросам доказательств, а также рассмотрены отдельные аспекты использования доказательств.

Аўтарэферат

Актуальнасць тэмы даследавання. Пытанні, праблемы сутнасці і паняцці доказаў, заўсёды былі і застаюцца прадметам пільной увагі многіх даследнікаў – працэсуалістаў і гэта абумоўлена тым, што доказы праймаюць усю складаную і шматгранную крымінальна-працэсуальную дзейнасць, утвараючы стрыжань, ядро вакол якога развіваецца ўся вытворчасць па крымінальнай справе. Ад яго вынікаў залежыць прыніяцце найважных працэсуальных развязкаў, што забяспечвае выкананне заданняў, якія стаяць перад правасуддзем і дасягненню мэты па абароне парушаных праў асобы.

Распрацаванасць тэмы даследавання. Для напісання дадзенай працы быў прааналізаваны шырокі круг прац, прысвечаных праблемам вызначэння паняцця доказаў у крымінальным працэсе, а таксама працы такіх навукоўцаў і аўтараў як: В.Д. Арсеннева, В. Балакшына, Н.А. Громава, Е.А. Долі, Н.П. Кузняцова, С.В. Някрасава, А.А. Отарова, Ю.К. Арлова, М.З. Страговіч, А.І. Трусава, А.А. Хырава, З.А. Шейфера, А.А. Эйсмана, А.Р. Вавёрчына, Л.Е. Уладзіміраў, Н.У. Жогін, Н.М. Кипніс, М.А. Мацнёўшы, З.А. Шейфера і інш.

Заканадаўчай базай паслужылі нарматыўна-прававыя акты Рэспублікі Беларусь, Расійскай Федэрацыі і Украіны, якія рэгулююць пытанні вызначэння панятку “доказаў”, аbstавінаў, якія падлягаюць доказу, а таксама момантаў вызначэння патрабаванняў, якім павінны адпавядаць доказы і г.д.

Мэта працы: азнаёміцца з паняццем і падыходамі да вызначэння доказаў у Рэспубліцы Беларусь, Расійскай Федэрацыі і Украіне; выявіць асаблівасці і значэнне доказаў у крымінальным працэсе, паказаць іх значнасць і адметныя рысы, а таксама адлюстраваць класіфікацыю доказаў у крымінальным судаводстве.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца: па-першае, грамадскія адносіны ў сферы крымінальнага судаводства, якія раскрываюць сутнасць, паняцце доказаў і іх ўласцівасці; па-другое, іх значэнне пры расследаванні крымінальных спраў і крымінальным судаводстве увогуле.

Прадметам даследавання з'яўляюцца: навукова-філософскія і лагічныя падыходы да вызначэння паняцця доказаў, а таксама нарматыўныя палажэнні крымінальна-працэсуальнага закона аб доказах, іх ўласцівасцях і відах у рамках крымінальнага судаводства.

Метады даследавання: гістарычны, параўнальная-прававы, статыстычны і лагічны метады.

Практычная значнасць: вызначэнне паняцця, уласцівасцяў і месцы доказаў у крымінальным судаводстве дазваляе больш глыбока пранікнуць у яго пазнавальную сутнасць, ажыццяўіць выбар належнага, аптымальнага ў

дадзеных умовах, адпаведнага асаблівасцям пазнавальных задач, сродка ў працэсе спосабу дзеяння органаў папярэдняга следства і суда.

Структура і аб'ём працы. Праца складаецца з ўвядзення, З кіраўнікоў, заключэння і спісу выкарыстаных крыніц. У першай чале дадзенай працы разглядаецца паняцце доказаў, іх значэнне, параўнальны аналіз з заканадаўствам Расійскай Федэрацыі і Украіны, а таксама розныя падыходы класіфікацыі доказаў у крымінальным працэсе. Другая частка прысвечана вывучэнню патрабаванняў (уласцівасцяў), якія прад'яўляюцца да доказаў у крымінальным працэсе. Трэцяя частка робіць аспект на проблемныя пытанні выкарыстання доказаў, пры ажыццяўленні правасуддзя.

У зняволенні работы абагульнены і выкладзены найбольш значныя тэарэтычныя высновы, атрыманыя шляхам аналізу розных поглядаў і канцепций, якія існуюць у науцы крымінальнага працэсу па пытаннях доказаў, а таксама разгледжаны асобныя аспекты выкарыстання доказаў.

Abstract

Relevance of a subject of research. Questions, problems of essence and concept of proofs, always were and remain a subject of close attention of many researchers – protsessualist and it is caused by that proofs penetrate all difficult and many-sided criminal procedure activity, forming a core, a kernel round which all criminal case production develops. Adoption of the major procedural decisions providing performance of tasks facing justice and achievement of the purpose on protection of the violated rights of the personality depends on its results.

Readiness of a subject of research. For writing of this work the wide range of the works devoted to problems of definition of concept of proofs in criminal trial, and also works of such scientists and authors as was analysed: V. D. Arsenyeva, V. Balakshin, N. A. Gromov, E.A.Doli, N. P. Kuznetsov, S. V. Nekrasov, A.A. Otarov, Yu.K. Orlov, M. S. Strogovich, A.I. Trusova, A.A. Hmyrova, S. A. Sheyfera, A.A. Eysmana, A.R. Belkin, L.E. Vladimirov, N. V. Zhogin, N. M. Kipnis, M. A. Silnov, S. A. Sheyfer, etc.

Normative legal acts of Republic of Belarus, the Russian Federation and Ukraine, regulating questions of definition of concept of "proofs", the circumstances which are subject to proof, and also the moments of definition of requirements to which there have to correspond proofs, etc. formed legislative base.

Work purpose: to examine concept and approaches to definition of "proofs" in Republic of Belarus, the Russian Federation and Ukraine; to reveal features and value of proofs in criminal trial, to show their importance and distinctive features; and also to reflect classification of proofs in criminal legal proceedings.

Object of research are: first, the public relations in the sphere of the criminal legal proceedings, opening essence, concept of "proofs" and their property; secondly, their value at investigation of criminal cases and criminal legal proceedings generally.

Research methods: historical, comparative and legal, statistical and logical methods.

Practical importance: definition of concept, properties and a place of "proofs" in criminal legal proceedings allows to get more deeply into its informative essence, to carry out a choice appropriate, optimum in these conditions, corresponding to features of informative tasks, means in the course of a way of action of bodies of preliminary investigation and court.

Structure and work volume. Work consists of introduction, 3 heads, the conclusion and the list of the used sources. In chapter 1 of this work the concept of proofs, their value, the comparative analysis with the legislation of the Russian Federation and Ukraine, and also various approaches of classification of proofs in

criminal trial is considered. Chapter 2 is devoted to studying of requirements (properties) which are imposed to proofs in criminal trial. The chapter 3 does aspect on questions of use of proofs, at justice implementation.

In the conclusion of work the most significant theoretical conclusions received by the analysis of different views and concepts, existing in science of criminal trial concerning proofs are generalized and stated, and also separate aspects of use of proofs are considered.